

Europeiska unionens officiella tidning

C 22

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

sextiotredje årgången

22 januari 2020

Innehållsförteckning

IV Upplysningar

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER OCH ORGAN

Gemensamma resolutionsnämnden

2020/C 22/01

Rapport (i enlighet med artikel 92.4 i förordning (EU) nr 806/2014) om eventuella ansvarsförbindelser som uppstått till följd av Gemensamma resolutionsnämndens, rådets eller kommissionens utförande av sina uppgifter enligt förordningen under budgetåret 2018 med Gemensamma resolutionsnämndens, kommissionens och rådets svar

1

SV

IV

*(Upplysningar)*UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER,
BYRÅER OCH ORGAN

GEMENSAMMA RESOLUTIONSNÄMNDEN

Rapport (i enlighet med artikel 92.4 i förordning (EU) nr 806/2014) om eventuella ansvarsförbindelser som uppstått till följd av Gemensamma resolutionsnämndens, rådets eller kommissionens utförande av sina uppgifter enligt förordningen under budgetåret 2018 med Gemensamma resolutionsnämndens, kommissionens och rådets svar

(2020/C 22/01)

Om rapporten:

Den gemensamma resolutionsmekanismen är EU:s system för att förvalta resolutionen av fallerande banker i euroområdet, där Gemensamma resolutionsnämnden (SRB) är den centrala aktören. Andra viktiga aktörer är kommissionen och rådet. Gemensamma resolutionsnämnden har det övergripande ansvaret för den gemensamma resolutionsfonden (SRF), som kan användas för att stödja bankresolutioner. Revisionsrätten är skyldig att årligen rapportera om relaterade ansvarsförbindelser.

Hittills har den gemensamma resolutionsfonden inte använts, men ett stort antal rättsliga prövningar pågår med anledning av den första resolutionen och andra beslut samt förhandsbidragen till den gemensamma resolutionsfonden. För budgetåret 2018 redovisade Gemensamma resolutionsnämnden ansvarsförbindelser med koppling till rättsprocesser om förhandsbidrag, men inga ansvarsförbindelser med koppling till resolutionsbeslut. Vi såg inga bevis som skulle kunna motsäga nämndens bedömning, men vi lämnar två rekommendationer som rör nämndens rapportering av ansvarsförbindelser.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Punkt	Sida
Sammanfattning	I-XII.	3
Akronymer och förkortningar		5
Inledning	1.-3.	6
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	4.-11.	6
Revisionens inriktning och omfattning	4.-5.	6
Revisionsmetod	6.-11.	6
Iakttagelser	12.-62.	8
<i>Del I: Gemensamma resolutionsnämndens ansvarsförbindelser</i>	12.-53.	8
Ansvarsförbindelser i samband med rättsliga förfaranden till följd av resolutionsbeslut	18.-33.	10
Ansvarsförbindelser i samband med principen ”inte sämre villkor för borgenär”	34.-37.	14
Ansvarsförbindelser som gäller bankers bidrag till den gemensamma resolutionsfonden	38.-48.	15
Ansvarsförbindelser i samband med administrativa bidrag	49.-52.	18
Ytterligare information rörande rättsliga förfaranden	53.	19
<i>Del II: Kommissionens ansvarsförbindelser</i>	54.-60.	19
<i>Del III: Rådets ansvarsförbindelser</i>	61.-62.	20
Slutsatser och rekommendationer	63.-66.	20
BILAGA – Uppföljning av förra årets rekommendationer		22
Gemensamma resolutionsnämndens svar		23
Kommissionens svar		23
Rådets svar		23
Granskningsteam		24

SAMMANFATTNING

I. Den gemensamma resolutionsmekanismen (SRM) är EU:s system för att förvalta resolutionen av fallerande banker i euroområdet. Den viktigaste aktören är Gemensamma resolutionsnämnden (SRB), som är ett EU-organ med säte i Bryssel. Den förvaltar den gemensamma resolutionsfonden, som kan användas för att stödja bankresolutioner. Andra viktiga aktörer i resolutionsförfarandet är Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd.

II. Vi är skyldiga att årligen rapportera om Gemensamma resolutionsnämndens, kommissionens och rådets eventuella ansvarsförbindelser som uppstår till följd av att de genomför sina resolutionsuppgifter. Ansvarsförbindelser och avsättningar avspeglar den finansiella risk som de är exponerade för.

III. En ansvarsförbindelse (eller eventualförpliktelse) är en förpliktelse som uppkommit på grund av tidigare händelser och som kan komma att bekräftas beroende på framtida händelser, eller en befintlig förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning antingen för att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att ske eller för att det inte går att göra en tillräckligt tillförlitlig uppskattning av beloppet. I praktiken måste en ansvarsförbindelse redovisas om inte sannolikheten för ett utflöde av resurser bedöms vara ytterst liten.

IV. Vid utgången av 2018 pågick rättsliga förfaranden vid EU-domstolen mot Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen (men inte rådet) som rörde deras resolutionsuppgifter och som skulle kunna generera ansvarsförbindelser. Totalt rörde det sig om 104 mål, varav ett riktade sig enbart mot kommissionen, 74 enbart mot Gemensamma resolutionsnämnden och de återstående 29 mot båda. Vår revision omfattade en granskning av ett urval av dokument med anknytning till tvister mot Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen samt uppgifter om förfaranden på nationell nivå.

V. Mot två av Gemensamma resolutionsnämndens åtgärder har talan väckts vid EU-domstolen:

- I juni 2017 antog nämnden en resolutionsordning för Banco Popular Español SA som godkändes av kommissionen. I ordningen ingick en nedskrivning och konvertering av kapitalinstrument, tillsammans med försäljning av banken för 1 euro. Dessa åtgärder är föremål för mer än 100 rättsliga förfaranden där drabbade borgenärer och aktieägare begär annullering eller skadestånd.
- I februari 2018 beslutade nämnden att inte vidta några resolutionsåtgärder med avseende på ABLV Bank AS och ABLV Bank Luxembourg.

VI. I alla de ovannämnda fallen hade Gemensamma resolutionsnämnden beslutat att inte redovisa några relaterade ansvarsförbindelser, eftersom riskerna bedömdes som ytterst små. Vi fann inga bevis som skulle kunna motsäga nämndens bedömning. Men nämndens bedömning baserades inte på några skäl eller stödjande argument.

VII. Resolutionen av Banco Popular Español SA genomfördes på nationell nivå av den spanska nationella resolutionsmyndigheten (Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria). Den spanska nationella resolutionsmyndigheten står inför rättsliga förfaranden på nationell nivå och Gemensamma resolutionsnämnden redovisade inga relaterade ansvarsförbindelser baserat på nationella resolutionsmyndigheters rapportering, eftersom dessa förfaranden i hög grad är beroende av utgången av förfaranden på EU-nivå.

VIII. I anslutning till resolutionen av Banco Popular Español SA genomför Gemensamma resolutionsnämnden ett förfarande där berörda aktieägare och borgenärer ges rätt att yttra sig angående eventuell kompensation enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär än vid normala insolvensförfaranden”. Eftersom detta förfarande inte är avslutat kan resolutionsnämnden inte bedöma om det finns några relaterade ansvarsförbindelser.

IX. Gemensamma resolutionsnämnden samlar också in (via de nationella resolutionsmyndigheterna) förhandsbidrag till den gemensamma resolutionsfonden. Nämnden har redovisat ansvarsförbindelser med koppling till rättsliga förfaranden avseende dessa bidrag på 50 miljoner euro på EU-nivå och ytterligare 40 miljoner euro på nationell nivå. Vi drar slutsatsen att Gemensamma resolutionsnämnden gjorde skäliga ansträngningar för att redovisa dessa fall som ansvarsförbindelser, även om flera nationella resolutionsmyndigheter uppgav att de inte var i stånd att bedöma huruvida ansvarsförbindelser föreligger. Eftersom inga rättsliga förfaranden pågick redovisade nämnden inga ansvarsförbindelser med koppling till de bidrag den samlar in från bankerna för att finansiera sin administrativa budget.

X. Kommissionen är också föremål för rättsliga förfaranden vid EU-domstolen rörande Banco Popular Español SA, både enskilt och tillsammans med Gemensamma resolutionsnämnden. Kommissionen har inte redovisat några ansvarsförbindelser, eftersom den bedömde sannolikheten för ett utflöde av resurser som ytterst liten. Vi fann inga bevis som skulle kunna motsäga kommissionens bedömning. Vi noterar att kommissionen har ett förfarande för att systematiskt bedöma sannolikheten för en negativ utgång av rättsliga förfaranden och följaktligen för att bedöma om ansvarsförbindelser är nödvändiga i varje enskilt fall.

XI. Rådet omfattas inte av några rättsliga tvister med anknytning till sina resolutionsuppgifter och har därför inte redovisat några ansvarsförbindelser.

XII. Vi drar slutsatsen att Gemensamma resolutionsnämndens bedömning av ansvarsförbindelser för mål som rörde Banco Popular Español SA inte hade stöd i några skäl eller stödjande argument. Nämnden har förbättrat sin rapportering i räkenskaperna, men det finns brister i hur ansvarsförbindelser från nationell nivå rapporteras. Vi rekommenderar följande:

- I. Vid bedömning av sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska resurser till följd av rättsliga förfaranden bör Gemensamma resolutionsnämnden lägga fram lämpliga skäl och stödjande argument i varje enskilt fall.
- II. Om de nationella resolutionsmyndigheterna inte kan bedöma sannolikheten för ansvarsförbindelser på nationell nivå bör Gemensamma resolutionsnämnden redovisa en ansvarsförbindelse.

AKRONYMER OCH FÖRKORTNINGAR

Akronym eller förkortning	Förklaring
"inte sämre villkor för borgenär"	principen "inte sämre villkor för borgenär än vid normala insolvensförhållanden"
BPE	Banco Popular Español SA.
domstolen	domstolen (en av de två delarna av Europeiska unionens domstol)
EU-domstolen	Europeiska unionens domstol
EUF-fördraget	fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
FROB	Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (den spanska nationella resolutionsmyndigheten)
SRB	Gemensamma resolutionsnämnden
SRF	den gemensamma resolutionsfonden
SRM	den gemensamma resolutionsmekanismen
SRM-förordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 225, 30.7.2014, s. 1).
tribunalen	tribunalen (en av de två delarna av Europeiska unionens domstol)

INLEDNING

1. Den gemensamma resolutionsmekanismen (SRM) inrättades genom förordning (EU) nr 806/2014 och är den andra pelaren i EU:s bankunion. Syftet med SRM är att förvalta resolutionen av en fallerande bank, med målet att minimera de negativa effekterna på realekonomin och användningen av offentliga medel. Gemensamma resolutionsnämnden är den viktigaste aktören inom mekanismen och resolutionsmyndighet för alla betydande banker ⁽¹⁾ och mindre betydande gränsöverskridande bankkoncerner som är etablerade i euroområdet ⁽²⁾. Nämnden blev ett självständigt EU-organ den 1 januari 2015 och har fullständiga resolutionsbefogenheter sedan den 1 januari 2016.

2. Europeiska centralbanken, Gemensamma resolutionsnämnden, Europeiska kommissionen och, i förekommande fall, Europeiska unionens råd deltar i det förfarande som leder fram till beslutet att försätta en bank i resolution ⁽³⁾. På vissa villkor kan den gemensamma resolutionsfonden (SRF, se punkt 38) användas för att stödja resolutionen. Gemensamma resolutionsnämnden och resolutionsfonden finansieras helt av banksektorn.

3. I artikel 92.4 i SRM-förordningen anges specifikt att revisionsrätten ska utarbeta en rapport om eventuella ansvarsförbindelser (oavsett om det gäller nämnden, rådet, kommissionen eller på annat sätt) som uppstår till följd av nämndens, rådets eller kommissionens utförande av sina uppgifter enligt denna förordning. Revisionsrätten har rätt att från vart och ett av dessa organ erhålla all information som behövs för att den ska kunna utföra sina uppgifter ⁽⁴⁾.

REVISIONENS INRIKTNING OCH OMFATTNING SAMT REVISIONSMETOD

Revisionens inriktning och omfattning

4. Den här granskningsrapporten gäller uteslutande ansvarsförbindelser som uppstår till följd av Gemensamma resolutionsnämndens, rådets och kommissionens utförande av sina uppgifter enligt SRM-förordningen ⁽⁵⁾. Rapporten avser budgetåret 2018. Utöver de ansvarsförbindelser som uppstått under 2018 måste räkenskapsföraren beakta all relevant information som erhålls fram till dess att räkenskaperna avslutas ⁽⁶⁾. Således kan korrigeringar eller ytterligare upplysningar som behövs för att få till stånd en fullständig och rättvisande redovisning även bygga på information som erhållits under 2019. Respektive årsredovisning för 2018 lades fram

— av Gemensamma resolutionsnämnden den 21 juni 2019,

— av Europeiska kommissionen den 21 juni 2019,

— av Europeiska unionens råd den 26 juni 2019.

5. Revisionsrätten har också granskat Europeiska kommissionens och rådets ⁽⁷⁾ samt Gemensamma resolutionsnämndens ⁽⁸⁾ årsredovisningar för budgetåret 2018, vilket redovisas i andra rapporter.

Revisionsmetod

6. Ansvarsförbindelser (eller eventualförpliktelser) måste redovisas i årsredovisningen i enlighet med EU:s redovisningsregel nr 10, som bygger på internationell redovisningsstandard för offentlig sektor (IPSAS) nr 19 om avsättningar, eventualtillgångar och eventualförpliktelser (se *ruta 1*). Enkelt uttryckt avspeglar ansvarsförbindelser och avsättningar den finansiella risk som enheten är exponerad för.

⁽¹⁾ Med *bank* avses i denna rapport de enheter som definieras i artikel 2 i SRM-förordningen.

⁽²⁾ En förteckning över de banker som Gemensamma resolutionsnämnden är resolutionsmyndighet för finns här: <https://srb.europa.eu/en/content/banks-under-srbs-remit>

⁽³⁾ Artikel 18 i SRM-förordningen.

⁽⁴⁾ Artikel 92.8 i SRM-förordningen.

⁽⁵⁾ Artikel 92.4 i SRM-förordningen.

⁽⁶⁾ Artikel 98.4 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715.

⁽⁷⁾ Revisionsrättens årsrapporter för budgetåret 2018.

⁽⁸⁾ Årsrapport om EU:s byråer för budgetåret 2018, avsnitt 3.35.

Ruta 1

Definition av en ansvarsförbindelse

En ansvarsförbindelse (eller eventualförpliktelse) är

en potentiell förpliktelse som uppkommit på grund av tidigare händelser och som bara kan bekräftas utifrån eventuella framtida händelser som för närvarande är osäkra och inte helt ligger inom Europeiska unionens kontroll.

Det kan också vara en befintlig förpliktelse som härrör från händelser som redan inträffat, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är troligt att ett utflöde av resurser som motsvarar ekonomiska fördelar eller tjänstepotential kommer att krävas för att reglera förpliktelsen, eller för att förpliktelsen inte kan värderas med tillräcklig tillförlitlighet.

7. För att avgöra om en ansvarsförbindelse eller en avsättning behöver redovisas måste man bedöma sannolikheten för ett utflöde av resurser. Om ett framtida utflöde av resurser är

- säkert, ska en skuld redovisas,
- troligt, ska en avsättning redovisas,
- möjligt, ska en ansvarsförbindelse redovisas,
- ytterst osannolikt, behöver förpliktelsen inte redovisas.

8. Gemensamma resolutionsnämnden, kommissionen och rådet har ytterligare specificerat dessa sannolikheter i sina respektive redovisningsprinciper. I enlighet med marknadspraxis har Gemensamma resolutionsnämnden och rådet definierat "ytterst osannolikt" som en sannolikhet på mindre än 10 % och "möjligt" som en sannolikhet på 10–50 % (se *tabell 1*). Kommissionen däremot har definierat "ytterst osannolikt" som en sannolikhet på mindre än 20 % och "möjligt" som en sannolikhet på 20–50 %.

Tabell 1

Berörda EU-organs definitioner av sannolikheter

EU-organ	Ytterst osannolikt	Möjligt	Troligt	Säkert
Gemensamma resolutionsnämnden	< 10 %	≥ 10 % till ≤ 50 %	> 50 % till < 100 %	100 %
Kommissionen	< 20 %	≥ 20 % till ≤ 50 %	> 50 % till < 100 %	100 %
Rådet	< 10 %	≥ 10 % till ≤ 50 %	> 50 % till < 100 %	100 %

Källa: Gemensamma resolutionsnämndens, kommissionens och rådets redovisningsprinciper.

9. Revisionsbevisen inhämtades genom insamling av information från möten och intervjuer med personal samt genomgång av, bland annat, dokumentation vid Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen, dokumentation från nämndens oberoende externa revisor ⁽⁹⁾, skriftliga uttalanden från externa advokater och allmänt tillgängliga uppgifter.

10. Den 21 juni 2019 pågick rättsliga förfaranden mot Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen med anknytning till deras uppgifter enligt SRM-förordningen (se *tabell 2*). Det fanns inga pågående rättsliga förfaranden mot rådet. För att granska relaterade ansvarsförbindelser gjorde vi ett urval av pågående mål vid EU-domstolen och gick igenom akterna i fråga.

⁽⁹⁾ På grundval av artikel 104.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 ska en oberoende extern revisor kontrollera de årliga räkenskaper. Revisionsrätten ska beakta det revisionsarbete som utförts av den oberoende externa revisorn vid utarbetandet av sin särskilda årsrapport om unionsorganet i enlighet med artikel 287.1 i EUF-fördraget.

Tabell 2

Rättsliga förfaranden mot Gemensamma resolutionsnämnden och/eller kommissionen med anknytning till deras uppgifter enligt SRM-förordningen (maj 2019)

Mål kopplade till	Vid EU-domstolen	Vid nationella domstolar eller administrativa förfaranden	Punkter i rapporten
resolutionen av BPE	102	1 325	18, 19, 25, 26, 30–32 och 56–59
beslutet om att inte sätta ABLV i resolution	2	e.t.	27, 28
förfarandet för tillämpning av principen ”inte sämre villkor för borgenär” i fallet BPE	0	0	34–37
förhandsbidrag	16	625	38–48 och 59
administrativa bidrag	0	e.t.	49–52

Källa: Revisionsrätten baserat på uppgifter från Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen. För mer information, se respektive avsnitt.

11. Baserat på våra rättigheter enligt fördraget och SRM-förordningen måste Gemensamma resolutionsnämnden, kommissionen och rådet överlämna all information och de handlingar som vi behöver för att kunna fullgöra våra uppgifter ⁽¹⁰⁾. Nämnden och kommissionen krävde emellertid att vi skulle granska urvalet av akter i nämndens respektive kommissionens lokaler, med motiveringen att konfidentiell information måste skyddas. Detta arbetssätt gjorde att det krävdes ökade resurser för uppgiften. I motsats till de krav som ställdes på oss tillåter nämnden sin egen personal och vissa kontrakterade tredje parter att arbeta på distans med direkt tillgång till nämndens servrar och konfidentiella uppgifter.

IAKTTAGELSER*Del I: Gemensamma resolutionsnämndens ansvarsförbindelser*

12. I ett skriftligt uttalande om årsredovisningen för budgetåret 2018 bekräftade Gemensamma resolutionsnämndens räkenskapsförare att alla ansvarsförbindelser som avses i artikel 92.4 i SRM-förordningen hade redovisats. I sin rapport om nämndens räkenskaper för 2018 drog den oberoende externa revisorn slutsatsen att tillfredsställande säkerhet hade uppnåtts avseende ansvarsförbindelser. På grundval av den tillgängliga informationen instämde den externa revisorn också i nämndens bedömning att avsättningar för rättsfall inte är nödvändiga.

13. Jämfört med läget i mitten av 2018 har Gemensamma resolutionsnämnden vidareutvecklat sin redovisningsvägledning för administrativa överklaganden och domstolsärenden ⁽¹¹⁾. Vägledningen har utarbetats i enlighet med tillämpliga standarder (jämför punkt 6) och innehåller adekvata definitioner av relevanta termer baserat på marknadspraxis (jämför punkt 8). Räkenskapsföraren har använt denna vägledning vid utarbetandet av de slutliga räkenskaperna för 2018. Eftersom en ansvarsförbindelse återspeglar en finansiell risk som Gemensamma resolutionsnämnden är exponerad för krävs enligt redovisningsvägledningen, i linje med tillämpliga standarder, följande minimiupplysningar om ansvarsförbindelsen:

- En uppskattning av dess finansiella effekt.
- En indikation om osäkerheterna beträffande beloppet eller tidpunkten för eventuella utflöden.
- Sannolikheten att eventuell gottgörelse erhålls.

14. Gemensamma resolutionsnämndens räkenskaper består av två delar (se *bild 1*). Del I återspeglar nämndens dagliga verksamhet. Den finansieras genom årliga administrativa bidrag från alla banker. Dessa bidrag används för nämndens administration och verksamhet. Del II är den gemensamma resolutionsfonden (SRF), som förvaltas av Gemensamma resolutionsnämnden. Den gemensamma resolutionsfonden finansieras av banker genom årliga förhandsbidrag till dess att den når sin målnivå. Dessutom kan Gemensamma resolutionsnämnden under vissa omständigheter samla in efterhandsbidrag. Vid behov kan fondens finansiella resurser användas för att stödja en resolution med hjälp av särskilda verktyg, om ett antal villkor är uppfyllda ⁽¹²⁾.

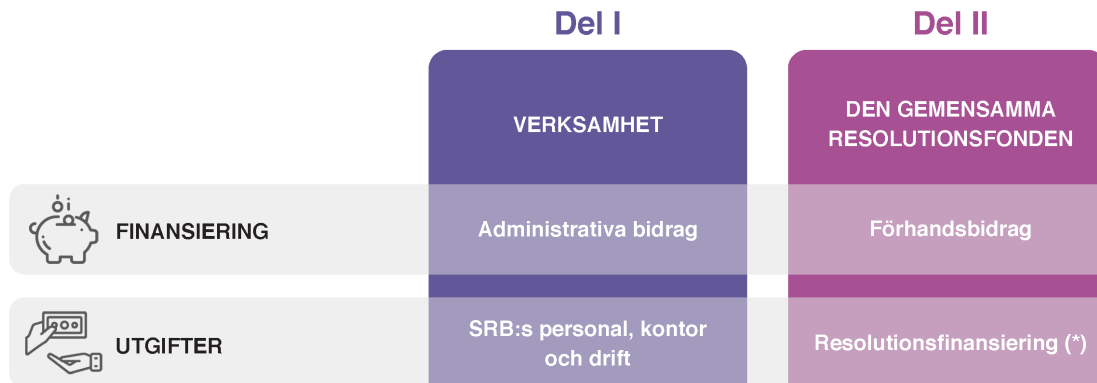
⁽¹⁰⁾ Se artikel 287.3 i EUF-fördraget och artikel 92.8 i SRM-förordningen.

⁽¹¹⁾ Detta var den första rekommendationen i vår rapport om ansvarsförbindelser 2017.

⁽¹²⁾ Se artikel 76 i SRM-förordningen.

Bild 1

Gemensamma resolutionsnämndens budget

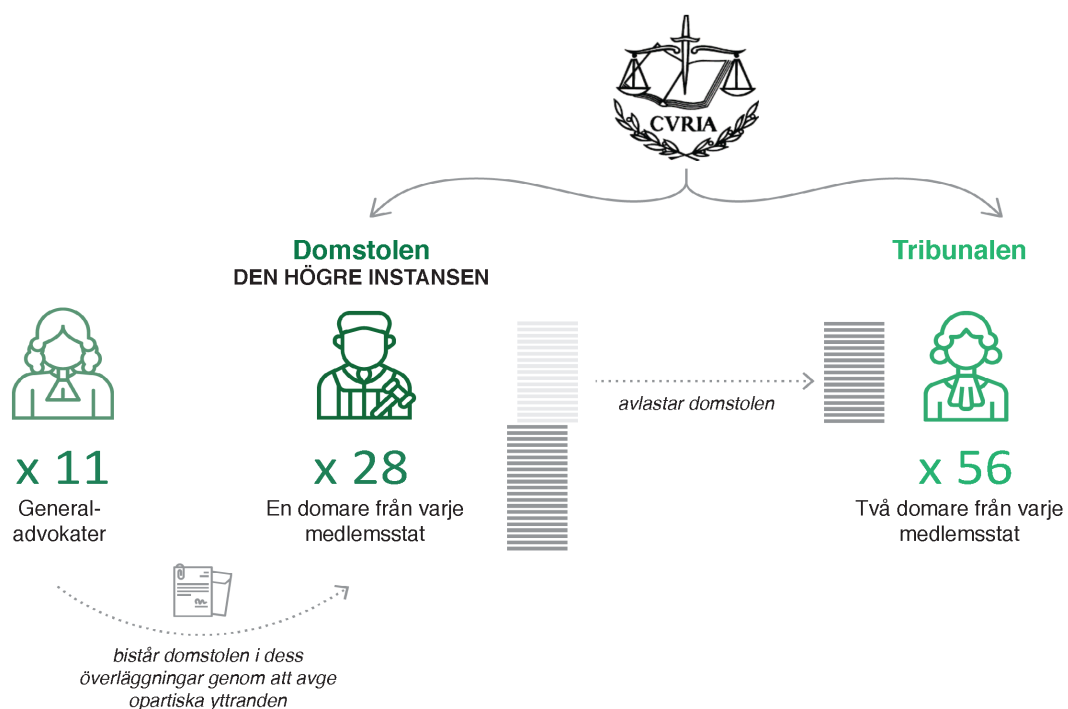
(*) Med vissa begränsningar.

Källa: Revisionsrätten baserat på förordning (EU) nr 806/2014.

15. Eftersom följande punkter gäller rättsliga förfaranden vid Europeiska unionens domstol (EU-domstolen) (se bild 2) är det viktigt att påminna om strukturen och arbetsmetoderna vid EU-domstolen. EU-domstolen består av två domstolar: domstolen och tribunalen. Inom domstolen fördelas målen till generaladvokater som avger yttranden i syfte att stödja domstolen vid dess överläggningar.

Bild 2

Sammansättning av Europeiska unionens domstol

Källa: Revisionsrätten.

16. Tribunalen inrättades för att avlasta domstolen och behandlar främst mål som rör talan som väckts av enskilda och företag mot EU-rättsakter och regleringsakter som direkt berör dem, och talan i syfte att få ersättning för skada som orsakats av EU:s institutioner, organ eller byråer. Tribunalens domar kan överklagas till domstolen inom två månader, men med en begränsning till rättsfrågor.

17. De ansvarsförbindelser som Gemensamma resolutionsnämnden har redovisat, liksom frågor som rör potentiella ansvarsförbindelser, anges i följande punkter.

Ansvarsförbindelser i samband med rättsliga förfaranden till följd av resolutionsbeslut

18. Den 7 juni 2017 ägde den första och hittills endast resolutionen på EU-nivå rum för Banco Popular Español SA (nedan kallad BPE). Gemensamma resolutionsnämnden antog resolutionsordningen och kommissionen godkände den. BPE hade bedömts falla eller sannolikt komma att falla. Gemensamma resolutionsnämnden drog slutsatsen att det inte fanns några rimliga utsikter att några alternativa åtgärder från den privata sektorns sida skulle kunna förhindra BPE:s fallissemang och att resolutionen var av allmänt intresse. Det ledde till nedskrivning och konvertering av kapitalinstrument och försäljning av banken för 1 euro (se ruta 2).

Ruta 2

Sammanfattning av huvudinnehållet i Gemensamma resolutionsnämndens resolutionsbeslut om Banco Popular Español SA

1. Nedskrivning och konvertering av kapitalinstrument till ett belopp av 4 130 miljoner euro med tillämpning av artikel 21 i SRM-förordningen:
 - Aktiekapital: 2 098 miljoner euro.
 - Primärkapitaltillskottsinstrument: 1 347 miljoner euro.
 - Supplementärkapitalinstrument: 685 miljoner euro.
2. Försäljning av affärsverksamhet till Banco Santander SA för 1 euro med tillämpning av artikel 24 i SRM-förordningen.

Källa: Gemensamma resolutionsnämndens beslut av den 7 juni 2017 (SRB/EES/2017/08).

19. Ett antal rättsliga förfaranden som avser detta första resolutionsbeslut och Gemensamma resolutionsnämndens senare beslut att inte sätta de två ABLV-bankerna i resolution (se punkt 27) har inletts mot Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen (se tabell 3).

Tabell 3

Pågående rättsliga förfaranden mot Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen inför EU-domstolen i slutet av maj 2019

Mål kopplade till	Antal mål riktade mot både Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen	Antal mål riktade bara mot Gemensamma resolutionsnämnden	Antal mål riktade bara mot kommissionen	Summa
resolutionsbeslutet om Banco Popular Español SA	29	72	1	102
beslutet om ABLV Bank AS och ABLV Bank Luxembourg	0	2	0	2
SUMMA	29	74	1	104

Källa: Revisionsrätten på grundval av uppgifter från Gemensamma resolutionsnämnden.

20. Det finns olika rättsmedel som fysiska och juridiska personer kan använda mot beslut från EU:s institutioner, organ och byråer (se bild 3). En typ av rättsmedel är talan om ogiltigförklaring av ett rättsligt bindande beslut som antingen är riktat till eller direkt och personligen berör personen i fråga. För att begära en ogiltigförklaring av ett beslut som fattats av EU eller ett av dess organ måste sökanden lämna in sin ansökan inom två månader från den dag då beslutet i fråga offentliggjordes⁽¹³⁾. I enlighet med detta väcktes talan i de flesta mål inom två månader från offentliggörandet av resolutionsbeslutet och avsåg endast ogiltigförklaring av resolutionsbeslutet. Det bör noteras att vissa sökande hävdar att de har rätt till ersättning om Gemensamma resolutionsnämndens beslut ogiltigförklaras⁽¹⁴⁾. På grundval av EU:s rättspraxis har emellertid talan om ogiltigförklaring och skadeståndstalan olika syften. Därför förefaller dessa ansökningar inte leda till andra ansvarsförbindelser än rättsliga kostnader.

Bild 3

Tillgängliga rättsmedel mot beslut från EU:s institutioner, organ och byråer

Talan om OGILTIGFÖRKLARING (av ett beslut)	Talan om SKADESTÅND (utomobligatoriskt ansvar)
RÄTTSLIG GRUND	
Artikel 263 i EUF-fördraget	Artiklarna 268 och 340 i EUF-fördraget
	
TIDSRIST (för ansökan)	
2 månader	5 år
	
Rättsligt bindande akt	Rättsstridigt handlande
Direkt och personligen berörd	Faktisk och säker skada
I den sökandes intresse	Direkt orsakssamband
VILLKOR (förenklat)	
	

Källa: Revisionsrätten på grundval av EUF-fördraget och rättspraxis.

21. En annan typ av rättsmedel är en skadeståndstalan där den sökande hävdar ett utomobligatoriskt ansvar från EU:s sida. Skadeståndsanspråk mot EU grundat på utomobligatoriskt ansvar⁽¹⁵⁾ måste lämnas in inom fem år. För att få sina skadeståndsanspråk tillgodosedda måste sökanden visa att institutionen begått en tillräckligt allvarlig överträdelse av en rättsregel som syftar till att ge enskilda rättigheter, att sökanden faktiskt lidit skada och att det finns ett direkt orsakssamband mellan det rättsstridiga handlandet och skadan. I slutet av maj 2019 hade de sökande i 23 av 102 mål som rörde beslut om att anta en resolutionsordning begärt ersättning för påstådd skada utöver begäran om att resolutionsbeslutet skulle ogiltigförklaras. I 13 av de 102 målen gjorde sökanden enbart anspråk på ersättning för skada som den ansåg sig ha lidit.

22. Inom ramen för talan om ogiltigförklaring och/eller skadeståndstalan har vissa sökande även gjort invändningar om rättsstridighet⁽¹⁶⁾ (se bild 4). De hävdar att den rättsliga ram som ligger till grund för resolutionen av BPE, däribland vissa bestämmelser i SRM-förordningen, inte är förenlig med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Om EU-domstolen godtar detta kan det således komma att anses att den omtvistade bestämmelsen i den rättsliga ramen inte är tillämplig. Vissa sökande har också väckt talan mot ECB:s beslut om fallissemang eller sannolikt fallissemang. ECB:s ansvarsförbindelser omfattas emellertid inte av denna revision (se punkt 4). Dessutom har talan väckts om ogiltigförklaring av kommissionens godkännandebeslut (se tabell 3 och punkt 54) och genomförandebeslutet från den nationella resolutionsmyndigheten i Spanien, Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB).

⁽¹³⁾ I artikel 263 i EUF-fördraget definieras tidsfristen som två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs sökanden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden.

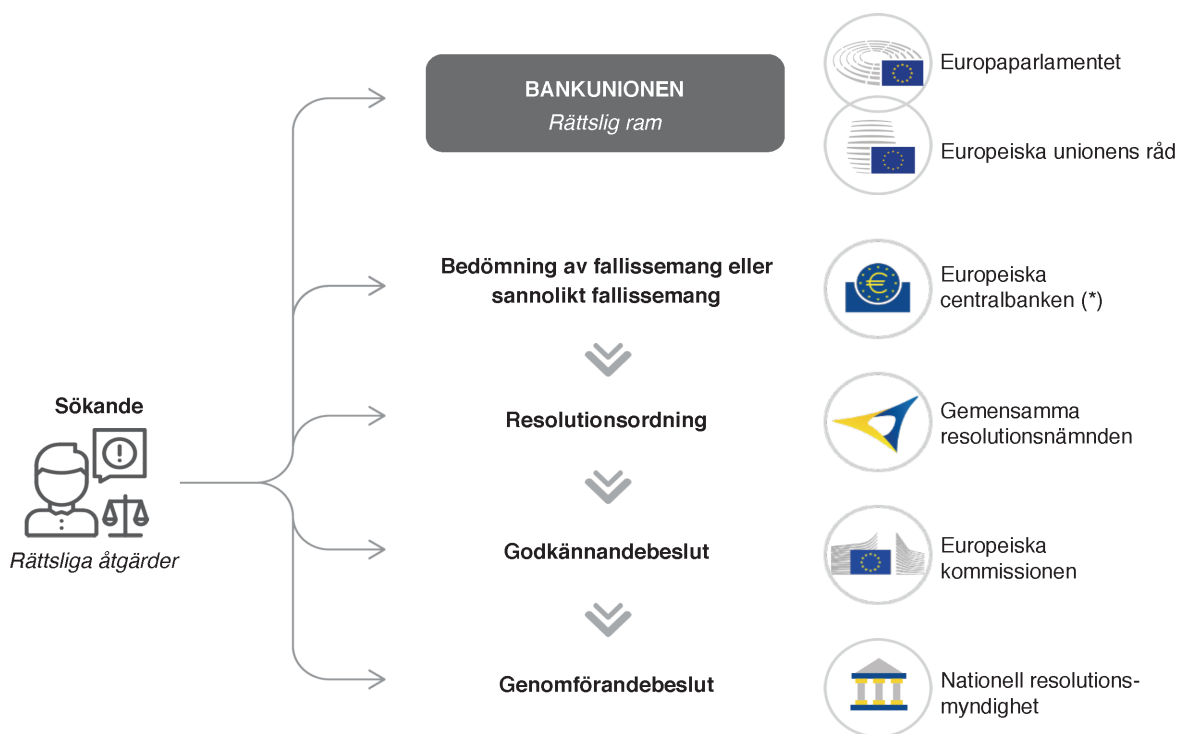
⁽¹⁴⁾ Se artikel 85.4 i direktiv 2014/59/EU.

⁽¹⁵⁾ Artikel 268 i EUF-fördraget, artikel 87.5 i SRM-förordningen och artikel 46 i domstolens stadga.

⁽¹⁶⁾ Artikel 277 i EUF-fördraget.

Bild 4

Beslutsförfarande som leder fram till en resolution och aktuella tvister

(*) ECB omfattas inte av den här revisionen. I undantagsfall kan bedömningen av om en bank fallerar eller sannolikt kommer att falla även göras av Gemensamma resolutionsnämnden.

Källa: Revisionsrätten baserat på den rättsliga ramen.

23. Varje rättsligt förfarande inleds med att en ansökan inges av sökanden, med angivande av de grunder och argument som åberopas samt de yrkanden som framställs. Svaranden ska inom två månader⁽¹⁷⁾ inkomma med ett skriftligt svaromål. Vanligtvis kan sökanden därefter lämna en replik på svaromålet och svaranden kan inkomma med en duplik. Parter som kan visa att de har ett intresse av utgången av målet får intervensera i förfarandet genom att inge en interventionsinlägga som stöder en parts slutsatser. Dessutom kan EU-domstolen välja att ställa specifika frågor till parterna, som de är skyldiga att svara på. I slutet av detta skriftliga förfarande kan EU-domstolen besluta att hålla en offentlig muntlig förhandling vid EU-domstolen. Därefter överlägger domarna och avkunnar sin dom (se bild 5).

Bild 5

Typisk process för mål vid Europeiska unionens domstol

SKRIFTLIGT FÖRFARANDE

OFFENTLIG FÖRHANDLING

Källa: Revisionsrätten.

⁽¹⁷⁾ Undantagsvis kan denna tidsfrist förlängas på motiverad ansökan av svaranden på grundval av artikel 81 i tribunalens rättegångsregler (EUT L 105, 23.4.2015, s. 1). Detta skedde i de flesta mål som rörde resolutionen av BPE.

24. Baserat på uppgifter fram till 2018 var den genomsnittliga längden på alla förfaranden vid EU-domstolen cirka 18 månader⁽¹⁸⁾. Målen vid tribunalen tog ungefär 20 månader. Med hänsyn till antalet mål med anknytning till resolutionen av BPE, deras komplexitet och deras liknande grunder har tribunalen identifierat och valt ut sex pilotmål som går vidare till den andra omgången av skriftligt förfarande och muntlig förhandling⁽¹⁹⁾. Av dessa sex förfaranden är Gemensamma resolutionsnämnden den enda svaranden i två, kommissionen i ett, medan nämnden och kommissionen båda är svarande i de återstående tre. Alla andra mål har vilandeförklarats av tribunalen i avvaktan på en slutlig dom i de sex pilotmålen. De flesta mål registrerades under sommaren 2017, men för de flesta pilotmålen pågår förhandlingarna fortfarande⁽²⁰⁾.

25. När det gäller de slutliga räkenskaperna för 2018 bedömde Gemensamma resolutionsnämndens rättstjänst sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska resurser till följd av de pågående BPE-målen som "ytterst liten", och nämnden redovisade därför inte några ansvarsförbindelser. Denna slutsats från nämndens rättstjänst gjordes inte på grundval av några skäl eller stödjande argument om varför den ansåg att ett utflöde av ekonomiska resurser var ytterst osannolikt eller inte.

26. Vi noterar att BPE var nämndens första resolutionsärende. Ett stort antal mål har registrerats, men det finns ännu inga domar och därför ingen rättspraxis på EU-nivå. Baserat på de revisionsbevis som granskats fann revisionsrätten att sökande har hävdat att de tre villkoren för ett utomobligatoriskt ansvar från EU:s sida är uppfyllda. Det är svårt att i detta skede förutsäga utgången av dessa rättsliga förfaranden på grund av det komplexa, specifika och helt nya rättsliga system som inrättats genom den nya rättsliga ramen för resolutioner, men vid genomgång av revisionsbevisen fann vi inga bevis som skulle kunna motsäga nämndens slutsats.

27. Utöver det första resolutionsbeslutet meddelade nämnden den 24 februari 2018 att den inte avsåg att vidta några resolutionsåtgärder med avseende på ABLV Bank AS och dess dotterbolag ABLV Bank Luxembourg, eftersom en resolution inte skulle ligga i allmänintresset⁽²¹⁾. Gemensamma resolutionsnämndens beslut följde ECB:s bedömning att bankerna "fallerade eller sannolikt skulle komma att falla" på grund av en betydande försämring av deras likviditetssituation⁽²²⁾. I maj 2018 underrättades nämnden om två rättsprocesser som inleddes vid tribunalen mot dess beslut att inte vidta några resolutionsåtgärder. Dessa mål pågår fortfarande, och nämnden har bedömt sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska resurser till följd av de pågående målen som "ytterst liten"⁽²³⁾ och därför inte redovisat några ansvarsförbindelser. Ingen dom från tribunalen väntas under 2019.

28. Vi anser inte att det krävs några ansvarsförbindelser utöver rättegångskostnaderna, eftersom de båda sökandena i nuläget endast begärt att tribunalen ska ogiltigförklara Gemensamma resolutionsnämndens beslut.

29. Enligt SRM-förordningen⁽²⁴⁾ kan Gemensamma resolutionsnämnden efter ett resolutionsbeslut och under vissa omständigheter bli tvungen att ersätta nationella resolutionsmyndigheter för skador för vilka de av nationella domstolar har förpliktats att betala. Det är därför viktigt att nämnden är medveten om de skadeståndsmål som pågår mot nationella resolutionsmyndigheter i de deltagande medlemsstaterna.

30. Alla resolutionsordningar som antagits av Gemensamma resolutionsnämnden och godkänts av kommissionen måste genomföras på nationell nivå. Därför utfärdade den spanska resolutionsmyndigheten (FROB) den 7 juni 2017 ett genomförandebeslut⁽²⁵⁾ till följd av kommissionens godkännande av resolutionsordningen för BPE. Ett antal administrativa överklaganden, skadeståndskrav och domstolsförfaranden har väckts mot FROB:s beslut. Genomförandebeslutet grundar sig på nationell rätt och är därför föremål för nationell rättslig prövning. FROB lämnar en månatlig rapport till Gemensamma resolutionsnämnden om genomförandet av resolutionsordningen och eventuella överklaganden och yrkanden i samband med detta.

⁽¹⁸⁾ Europeiska unionens domstol: årsrapport för 2018, s. 18.

⁽¹⁹⁾ Gemensamma resolutionsnämndens årsrapport för 2018, avsnitt 5.4.1.

⁽²⁰⁾ Den 25 oktober 2019 avisade tribunalen talan i pilotmålet T-557/17 då villkoren för att kunna tas upp till prövning inte var uppfyllda.

⁽²¹⁾ Enligt SRM-förordningen bör banker normalt avvecklas inom ramen för nationella insolvensförfaranden. Undantaget är resolution, när det ligger i allmänintresset.

⁽²²⁾ Bedömning av om bankerna "fallerar eller sannolikt kommer att falla" som antogs av ECB den 23 februari: https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.2019_FOLTF_assessment_ABLV_Bank_AS~48046b4adb.en.pdf.

⁽²³⁾ Gemensamma resolutionsnämndens slutliga årsredovisning, J) s. 35.

⁽²⁴⁾ Artikel 87.4 i SRM-förordningen.

⁽²⁵⁾ Beslut antaget av FROB:s styrkommitté den 7 juni 2017 om Banco Popular Español SA: http://www.frob.es/en/Lists/Contentidos/Attachments/419/ProyectedAcuerdoreducido_EN_v1.pdf

31. I slutet av 2018 hade FROB mottagit 115 administrativa överklaganden av ovannämnda genomförandebeslut och avslagit samtliga. FROB hade även mottagit 1 063 ansökningar om inledande av ett administrativt förfarande om statens utomobligatoriska ansvar enligt spansk nationell lagstiftning. Dessutom hade sökande väckt talan mot FROB i 262 rättsfall. Det bör dock framhållas att de sistnämnda rättsliga förfarandena har vilandeförklarats av spanska *Audiencia Nacional* till dess att tribunalen har antagit sitt beslut om lagenligheten i resolutionsbeslutet och relaterade aspekter, såsom sekretessen för relaterade administrativa akter.

32. Efter en begäran från Gemensamma resolutionsnämnden har FROB bedömt sannolikheten för ett utflöde av resurser till följd av det administrativa förfarandet som ytterst liten. Myndigheten har informerat nämnden om att den inte är i stånd att uppskatta utgången av det uppskjutna rättsliga förfarandet, eftersom detta i hög grad är beroende av utgången av förfarandena på EU-nivå.

33. Utöver de rättsliga förfaranden som beskrivs under denna rubrik lades flera nya ärenden fram för Gemensamma resolutionsnämndens överklagandepanel⁽²⁶⁾ i samband med resolutionen av BPE. Dessa ärenden rörde dock endast tillgången till handlingar, så inga ansvarsförbindelser kan uppstå.

Ansvarsförbindelser i samband med principen ”inte sämre villkor för borgenär”

34. För att skydda den grundläggande rätten till egendom⁽²⁷⁾ anges i SRM-förordningen att ingen borgenär ska åsamkas större förluster genom resolutionen än vid normala insolvensförfaranden. Enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär”⁽²⁸⁾ ska borgenärer som skulle ha behandlats bättre under normala insolvensförfaranden få ersättning från resolutionsfonden⁽²⁹⁾. För att bedöma behandlingen av borgenärer och aktieägare måste en värdering av skillnader i behandling genomföras (se *ruta 3*).

Ruta 3

Värdering av skillnader i behandling

En värdering av skillnader i behandling i samband med resolution genomförs av en oberoende värderingsman efter en resolution för att fastställa huruvida aktieägare och borgenärer som berörs av en vidtagen resolutionsåtgärd har rätt till ersättning för sådana skillnader. Denna värdering benämns ofta värdering 3. Vid värderingen av skillnader i behandling görs ett antagande om att banken i stället för en resolution skulle ha varit föremål för normala insolvensförfaranden på grundval av nationell lagstiftning med början vid tidpunkten för resolutionen. Därefter jämförs hur borgenärer och aktieägare skulle ha påverkats i ett sådant scenario jämfört med resolutionen.

Källa: Revisionsrättens analys av SRM-förordningen.

35. Den 13 juni 2018 meddelade Gemensamma resolutionsnämnden att den hade mottagit rapporten från den oberoende värderingsmannen, Deloitte, om värderingen av skillnader i behandling i samband med resolutionen av BPE. På grundval av värderingens utfall och den preliminära slutsatsen att ingen borgenär skulle ha behandlats bättre genom ett nationellt insolvensförfarande offentliggjorde Gemensamma resolutionsnämnden den 6 augusti 2018 ett tillkännagivande om sitt preliminära beslut att inte betala ut ersättning till de aktieägare och borgenärer som påverkats av BPE:s resolution⁽³⁰⁾. Nämnden uppskattar att det finns omkring 300 000 sådana⁽³¹⁾.

⁽²⁶⁾ Vissa beslut från Gemensamma resolutionsnämnden, t.ex. om administrativa bidrag och tillgång till handlingar, kan överklagas hos nämndens överklagandepanel, på grundval av artikel 85 i SRM-förordningen.

⁽²⁷⁾ Artikel 17.1 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

⁽²⁸⁾ Artikel 15.1 g i SRM-förordningen.

⁽²⁹⁾ Artiklarna 20.16 och 76.1 e i SRM-förordningen.

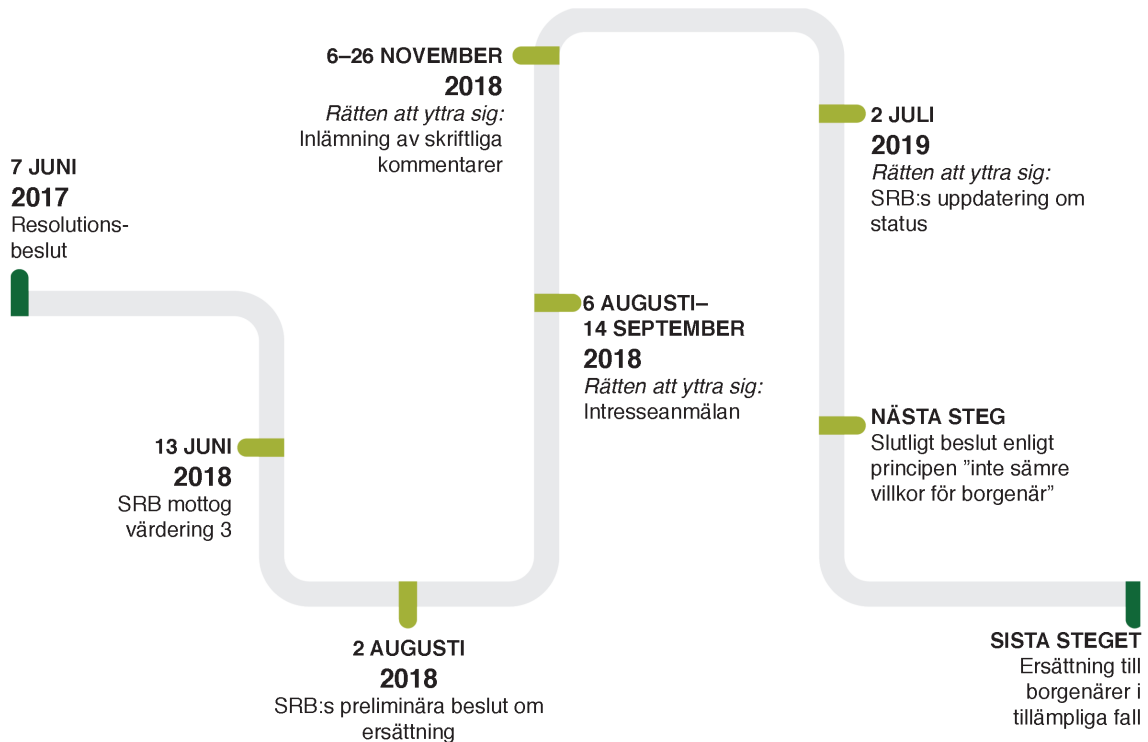
⁽³⁰⁾ Meddelande med anledning av Gemensamma resolutionsnämndens tillkännagivande av den 2 augusti 2018 av sitt preliminära beslut om huruvida aktieägare och borgenärer ska beviljas ersättning till följd av de resolutionsåtgärder som vidtagits mot Banco Popular Español SA och om inledandet av ett förfarande för att låta de berörda utöva rätten att yttra sig (SRB/EES/2018/132).

⁽³¹⁾ Gemensamma resolutionsnämndens årsrapport för 2018, fotnot 16, s.32.

36. Därefter inledde Gemensamma resolutionsnämnden ett förfarande för att låta berörda borgenärer och aktieägare utöva rätten att yttra sig ⁽³²⁾ (se bild 6). Det innebar att registrerade parter eller deras företrädare under perioden 6–26 november 2018 fick inkomma med skriftliga synpunkter på det preliminära beslutet att inte bevilja dem ersättning och bakgrunden till det beslutet. Gemensamma resolutionsnämnden har uppgett att den för närvarande granskar de mottagna synpunkterna från cirka 12 000 registrerade enskilda parter ⁽³³⁾ och kommer att beakta dem på lämpligt sätt i sitt slutliga beslut om huruvida ersättning ska betalas ut till berörda parter.

Bild 6

Tidslinje för förfarandet för tillämpning av principen ”inte sämre villkor för borgenär” med avseende på Banco Popular Español SA

Källa: Revisionsrätten.

37. Eftersom det inte finns något slutligt beslut om ersättning har nämnden i sina räkenskaper för 2018 inte redovisat några ansvarsförbindelser till följd av principen ”inte sämre villkor för borgenär”.

Ansvarsförbindelser som gäller bankers bidrag till den gemensamma resolutionsfonden

38. Banker i euroområdet är lagligen skyldiga att bidra till den gemensamma resolutionsfonden (se ruta 4).

Ruta 4

Den gemensamma resolutionsfonden (SRF)

Målnivån för den gemensamma resolutionsfonden är minst 1 % av det totala insättningsbelopp som garanteras i bankunionen i slutet av 2023. Baserat på garanterade insättningar i slutet av 2018 skulle målnivån uppgå till cirka 60 miljarder euro. För att nå målet samlades årliga bidrag in från 3 186 banker under 2019 till ett belopp på 7,8 miljarder euro. I juli 2019 uppgick det totala belopp som samlats in till knappt 33 miljarder euro.

Källa: Gemensamma resolutionsnämnden.

⁽³²⁾ Baserat på artikel 41.2 a i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

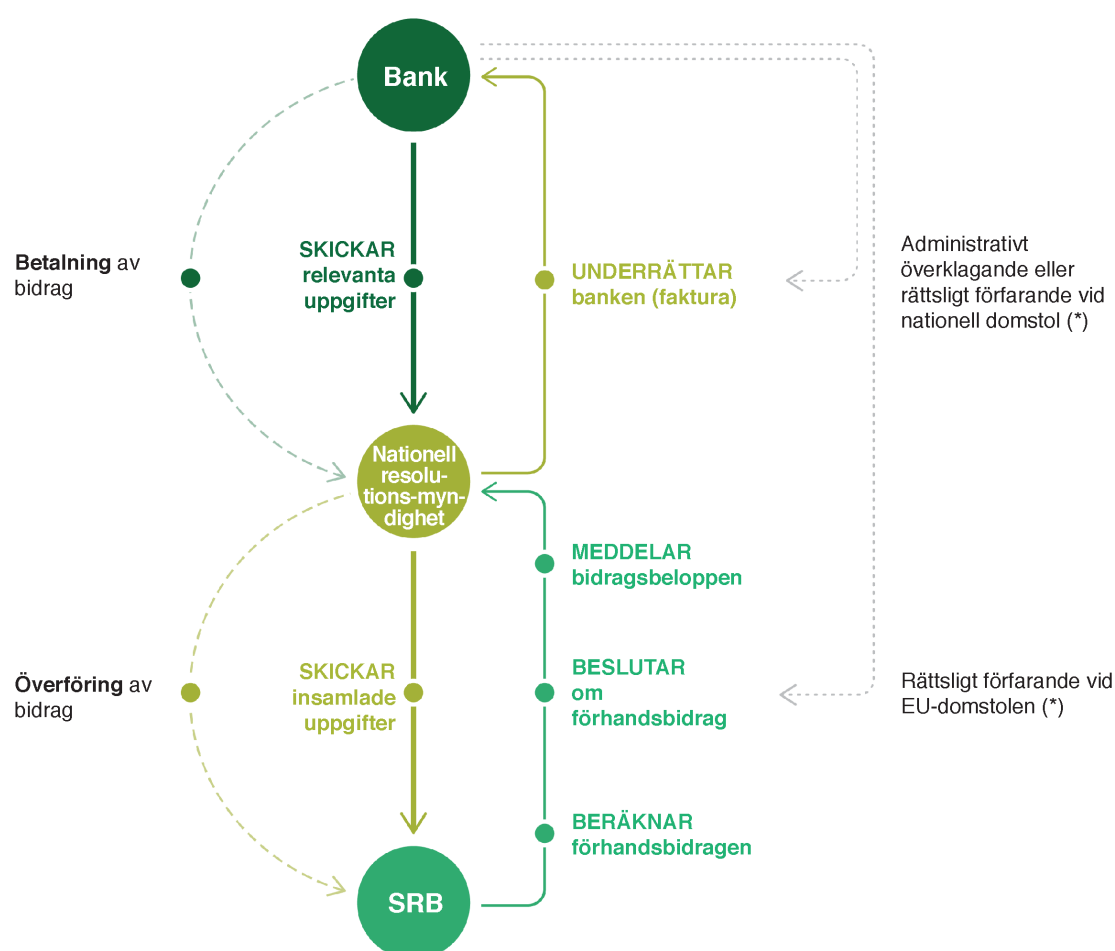
⁽³³⁾ Gemensamma resolutionsnämndens årsrapport för 2018, s. 32.

39. Förhandsbidragen för 2015 beräknades och uppbars av nationella resolutionsmyndigheter och överfördes till Gemensamma resolutionsnämnden i januari 2016. De årliga förhandsbidragen justeras under åren fram till 2023 genom avdrag för belopp som redan betalats 2015. Några nationella resolutionsmyndigheter förde inte över hela bidragen för 2015 till den gemensamma resolutionsfonden på grund av nationella resolutionsåtgärder före utgången av 2015.

40. Sedan 2016 har Gemensamma resolutionsnämnden själv beräknat bidragen, i nära samarbete med de nationella resolutionsmyndigheterna. Bidraget per bank beräknas på grundval av ett schablonmässigt bidrag och ett riskjusterat bidrag för större banker. Den information som krävs tillhandahålls av bankerna via nationella resolutionsmyndigheter. Gemensamma resolutionsnämnden förser alla nationella resolutionsmyndigheter med ett standardformulär som innehåller all tillhörande information för varje bank inom myndighetens ansvar, inbegripet det belopp i förhandsbidrag som ska betalas, detaljerade uppgifter om beräkningen och bankens indata. På grundval av nämndens beräkning samlar de nationella resolutionsmyndigheterna in bidragen och överför beloppen till den gemensamma resolutionsfonden som förvaltas av Gemensamma resolutionsnämnden (se bild 7).

Bild 7

Processen för insamling av förhandsbidrag, inbegripet rättsmedel

(*) Se punkt 42.

Källa: Revisionsrätten på grundval av den rättsliga ramen.

41. Ett antal banker har inlett administrativa eller rättsliga förfaranden mot besluten om sina förhandsbidrag, i sammanlagt fyra medlemsstater. De flesta bankerna inledde dessa åtgärder mot den berörda nationella resolutionsmyndighetens tillkännagivande ⁽³⁴⁾, eftersom det är den rättsliga grunden för deras betalning. Till följd av detta pågick 625 administrativa

⁽³⁴⁾ Beroende på den rättsliga ramen i de deltagande medlemsstaterna underrättar de nationella resolutionsmyndigheterna bankerna genom en förvaltningshandling, ett beslut eller ett tillkännagivande.

eller rättsliga förfaranden mot förhandsbidrag på nationell nivå, per den 21 juni 2019. Men eftersom bidragen beräknas och fastställs av Gemensamma resolutionsnämnden har sökande även väckt talan vid Europeiska unionens domstol mot nämndens beslut om förhandsbidrag för åren 2016–2018. Den 21 juni 2019 pågick 16 sådana förfaranden. Femton mål pågick vid tribunalen, medan ett mål var ett överklagande av tribunalens dom som väntade på avgörande i domstolen. Dessutom fanns det en begäran från en nationell domstol om ett förhandsavgörande från EU-domstolen om tolkningen av unionsrätten i fråga om förhandsbidrag ⁽³⁵⁾. Talan har dock inte väckts mot Gemensamma resolutionsnämnden.

42. Såsom anges ovan bygger det system som inrättats för att beräkna och samla in förhandsbidragen till den gemensamma resolutionsfonden på ett delat ansvar mellan EU och medlemsstaterna. De rättsliga åtgärderna mot förhandsbidragen väcker därför den känsliga frågan huruvida domstolen får pröva resolutionsnämndens beslut om bidrag till den gemensamma resolutionsfonden ⁽³⁶⁾. Gemensamma resolutionsnämnden har tidigare angett att det ännu inte är klargjort huruvida sökande kan väcka talan mot förhandsbidragen på EU-nivå. Generaladvokaten angav i sitt förslag till avgörande i mål C-414/18 av den 9 juli 2019 att nationella domstolar på grundval av rättspraxis inte får uttala sig om giltigheten av Gemensamma resolutionsnämndens beslut, såsom besluten om förhandsbidrag, av vilka legalitetsprövningen uteslutande ankommer på EU-domstolen ⁽³⁷⁾. Endast en lagakraftvunnen dom från EU-domstolen kan emellertid ge rättslig säkerhet. I avsaknad av en sådan dom är vårt arbetsantagande för denna rapport att ett potentiellt utflöde av resurser kan bli en följd av administrativa förfaranden och domstolsförfaranden på nationell nivå som inletts mot nationella resolutionsmyndigheters rättsakter, liksom av rättsliga förfaranden på EU-nivå mot Gemensamma resolutionsnämndens rättsakter om förhandsbidrag till den gemensamma resolutionsfonden.

43. I sin slutliga årsredovisning för 2018 redovisade Gemensamma resolutionsnämnden ansvarsförbindelser som härrör från förhandsbidrag med anledning av pågående rättsliga förfaranden vid tribunalen. Nämnden bedömde att det finns ansvarsförbindelser på 50 miljoner euro med koppling till sju mål ⁽³⁸⁾. För ökad öppenhet meddelade Gemensamma resolutionsnämnden att klagomål angående förhandsbidrag på totalt 222,7 miljoner euro hade inletts till EU-domstolen i slutet av 2018.

44. Tillräcklig kunskap om den finansiella risk som Gemensamma resolutionsnämnden är utsatt för är en grundförutsättning för att säkerställa korrekt riskhantering och redovisning. Mot bakgrund av våra rekommendationer från 2018 har nämnden förbättrat sitt interna kontrollsystem för ansvarsförbindelser som härrör från rättsfall på nationell nivå avseende förhandsbidrag. Nämnden ber de nationella resolutionsmyndigheterna om en detaljerad förteckning över pågående förfaranden mot förhandsbidrag. Dessutom ombeds de nationella resolutionsmyndigheterna lämna en skriftlig försäkran om den lämnade informationen och bedöma sannolikheten för att talan mot förhandsbidragen vinner bifall.

45. På grundval av information från nationella resolutionsmyndigheter har administrativa och rättsliga förfaranden inletts mot bidragsbeslut som fattats av fyra nationella regleringsmyndigheter. Tre av de fyra berörda nationella resolutionsmyndigheterna uppgav emellertid att de inte är i stånd att bedöma sannolikheten för att talan i pågående förfaranden vinner bifall, med tanke på de osäkerheter som beskrivs i punkt 42 och eftersom det ännu inte finns någon relevant rättspraxis. Endast en nationell resolutionsmyndighet lämnade en detaljerad bedömning till Gemensamma resolutionsnämnden där slutsatsen drogs att ett utflöde av resurser till följd av ett mål inte var ytterst osannolikt. På grundval av denna bedömning av den nationella resolutionsmyndigheten redovisade Gemensamma resolutionsnämnden ansvarsförbindelser på 40 miljoner euro i samband med förfarandet på nationell nivå ⁽³⁹⁾. Den redovisade dock inga ansvarsförbindelser med koppling till målen i de tre medlemsstater där de nationella resolutionsmyndigheterna hävdade att de inte var i stånd att göra en bedömning.

46. Vi noterar att det är komplicerat att bedöma de exakta riskbeloppen. I detta avseende har Gemensamma resolutionsnämndens redovisning av ansvarsförbindelser i samband med förhandsbidrag förbättrats jämfört med tidigare år då den helt enkelt redovisade de totala belopp som bestridits som ansvarsförbindelser och inte bedömde specifika fall. Baserat på de bevis från nämnden som vi granskat drar vi slutsatsen att den har gjort rimliga ansträngningar för att ta reda på om dessa mål ledde till ansvarsförbindelser och rapporterat om dem på skäligt sätt.

47. Utöver att redovisa ansvarsförbindelser i samband med förhandsbidrag har Gemensamma resolutionsnämnden redovisat de totala beloppen för de förhandsbidrag som är föremål för administrativa eller rättsliga förfaranden. De uppgår till cirka 2 miljarder euro, varav 1,8 miljarder euro är relaterade till nationella mål och 222,7 miljoner euro avser ärenden vid tribunalen (se tabell 4). Även om bara en liten del av dessa belopp någonsin kommer att behöva betalas tillbaka till de sökande, och det skulle uppvägas av framtida förhandsbidrag från alla banker inom Gemensamma resolutionsnämndens ansvarsområde, ger redovisningen berörda parter användbar bakgrundsinformation.

⁽³⁵⁾ Enligt artikel 267 i EUF-fördraget kan domstolar i medlemsstaterna begära förhandsavgöranden för att tolka EU-lagstiftningen.

⁽³⁶⁾ Förslag till avgörande av generaladvokat Campos Sánchez-Bordona av den 9 juli 2019 i mål C-414/18, punkt 26.

⁽³⁷⁾ Förslag till avgörande av generaladvokat Campos Sánchez-Bordona av den 9 juli 2019 i mål C-414/18, punkterna 29–31.

⁽³⁸⁾ Gemensamma resolutionsnämndens årsredovisning, s. 34.

⁽³⁹⁾ Gemensamma resolutionsnämndens årsredovisning, s. 33.

Tabell 4

Utvecklingen av belopp som bestridits på nationell nivå avseende förhandsbidrag till den gemensamma resolutionsfonden

Bidrag som hänför sig till år	Antal mål maj 2019	Belopp som bestridits maj 2019 (i miljoner euro)	Antal mål maj 2018	Belopp som bestridits maj 2018 (i miljoner euro)
2019	135	5,7	e.t.	e.t.
2018	114	586,8	122	597,1
2017	131	559,1	131	559,1
2016	240	562,9	241	565,5
2015	5	84,1	5	84,1
SUMMA	625	1 765,9	499	1 805,8

Källa: Revisionsrätten baserat på uppgifter från Gemensamma resolutionsnämnden. Beloppen har avrundats till närmaste miljontal.

48. Såsom anges i Gemensamma resolutionsnämndens räkenskaper måste det noteras att för 198 miljoner euro av det belopp som bestridits har talan väckts vid både nationella domstolar och EU-domstolen. Om de sökande vinner kommer hela eller delar av beloppet i fråga endast att återbetalas en gång, i tillämpliga fall.

Ansvarsförbindelser i samband med administrativa bidrag

49. Varje år samlar resolutionsnämnden in administrativa bidrag för att täcka sina driftskostnader. Alla banker som omfattas av SRM-förordningen i de 19 deltagande medlemsstaterna måste bidra till Gemensamma resolutionsnämndens administrativa utgifter. I januari 2018 trädde det slutliga systemet för bidrag till nämndens administrativa utgifter i kraft, vilket innebar att ett permanent system för administrativa bidrag skapades ⁽⁴⁰⁾. Till skillnad från förhandsbidrag till resolutionsfonden, samlas administrativa bidrag inte in via de nationella resolutionsmyndigheterna utan direkt av nämnden. De samlas in per bankgrupp, medan förhandsbidrag samlas in per enskild enhet. Det gör att antalet banker blir olika inom de respektive tillämpningsområdena.

50. I februari 2019 beräknade Gemensamma resolutionsnämnden de årliga administrativa bidragen för budgetåret 2019 på grundval av ECB:s uppgifter från slutet av 2017. På grundval av dessa beräkningar lämnade den bidragsmeddelanden till bankerna. I slutet av mars 2019 hade Gemensamma resolutionsnämnden samlat in administrativa bidrag på 88,8 miljoner euro från 2 660 banker (se tabell 5). Betydande institut betalade cirka 95 % av dessa bidrag. Det insamlade beloppet var lägre än 2018, eftersom det minskades genom att högre budgetbelopp fördes över från 2017. Vid behov kommer bidragen att räknas om på grundval av uppgifter om förändringar av institutens omfattning eller status från slutet av 2019 under nästa beräkningscykel första kvartalet 2020.

Tabell 5

Administrativa bidrag som samlats in av Gemensamma resolutionsnämnden

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal banker	2 660	2 729 (*)	2 819 (*)	2 963 (*)	3 060 (*)
Betalda belopp totalt (i miljoner euro)	88,8	91,4	83,0	56,7	21,8

(*) För 2015–2018 återspeglar antalet banker ett årligt genomsnitt eftersom bidragen för dessa år räknades om 2018 när det slutliga systemet trädde i kraft. I beräkningen av administrativa bidrag 2015 ingår november och december 2014.

Källa: Gemensamma resolutionsnämnden. Beloppen har avrundats till närmaste miljontal.

⁽⁴⁰⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2361.

51. Administrativa bidragsmeddelanden kan överklagas hos Gemensamma resolutionsnämndens överklagandepanel inom sex veckor ⁽⁴¹⁾. Överklagandepanelens beslut kan överklagas i tribunalen. Under 2018 överklagades tre administrativa bidragsmeddelanden av bankerna. Överklagandepanelen avtog alla tre överklagandena, men konstaterade i ett fall att Gemensamma resolutionsnämnden måste göra en ny beräkning av de administrativa bidrag som klaganden skulle betala för 2018 under nästa omgång och återbetala de resulterande beloppen ⁽⁴²⁾. Den klagande banken hade förlorat sin banklicens under 2018. Den omfattades därför inte av reglerna för administrativa bidrag under en del av 2018.

52. I enlighet med ramen gjorde Gemensamma resolutionsnämnden vid beräkningen av de administrativa bidragen för budgetåret 2019 en omräkning av de årliga bidragen för 2018 för banker som ändrat omfattning eller status under 2018 ⁽⁴³⁾ baserat på uppgifter från ECB i januari 2019. Den 21 juni 2019 pågick inga överklaganden eller domstolsförfaranden avseende administrativa bidrag. Gemensamma resolutionsnämnden redovisade därför inga ansvarsförbindelser i samband med administrativa bidrag.

Ytterligare information rörande rättsliga förfaranden

53. De förfaranden som inletts mot Gemensamma resolutionsnämnden och de nationella resolutionsmyndigheterna innebär kostnader i form av ekonomiska och mänskliga resurser. Kostnaderna kommer att betalas direkt av dessa myndigheter och följaktligen av alla banker via deras bidrag. Under 2018 avsatte Gemensamma resolutionsnämnden 5 miljoner euro för externa juridiska tjänster i samband med rättsliga förfaranden för kommande år. I slutet av 2018 arbetade sex av fjorton anställda vid nämndens rättstjänst med rättstvister. Under 2019 skulle ytterligare tre anställda rekryteras till rättstvisteamet.

Del II: Kommissionens ansvarsförbindelser

54. Europeiska kommissionen uppgav att den per den 31 december 2018 inte hade några ansvarsförbindelser som hade uppkommit på grund av dess uppgifter enligt SRM-förordningen.

55. Enligt EU:s rättspraxis ⁽⁴⁴⁾ är delegeringen av befogenheter till EU-organ, såsom Gemensamma resolutionsnämnden, begränsad till verkställande befogenheter, vilket följaktligen begränsar delegeringen av befogenhet att göra skönmässiga bedömningar. I enlighet med SRM-förordningen får därför en resolutionsordning verkan endast om kommissionen godkänner den. Kommissionen kan invända mot de skönmässiga aspekterna av den föreslagna resolutionsordningen. Om kommissionen invänder mot resolutionsordningen på grund av kriteriet om allmänintresse eller begär en väsentlig ändring av användningen av den gemensamma resolutionsfonden, måste den lägga fram alla sådana ändringsförslag för rådet ⁽⁴⁵⁾.

56. Den 7 juni 2017 godkände kommissionen den första resolutionsordningen ⁽⁴⁶⁾ som Gemensamma resolutionsnämnden antagit. Med hänvisning till denna ordning har 30 rättsliga förfaranden inletts vid tribunalen mot kommissionen ⁽⁴⁷⁾. Samtliga 30 sökande har väckt talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut, och åtta sökande har även väckt skadeståndstalan. Dessa mål är fortfarande under behandling och har ännu inte avgjorts av tribunalen. Eftersom resolutionen av BPE inte omfattade något offentligt finansiellt stöd eller någon användning av den gemensamma resolutionsfonden (se punkt 2) gjorde kommissionen inte någon bedömning avseende statligt stöd eller stöd från fonden.

57. Precis som för 2017 års räkenskaper har kommissionen beslutat att inte redovisa några ansvarsförbindelser för dessa mål baserat på sin redovisningsbedömning. Ett skäl som anges i räkenskapsbedömningen, på grundval av tillgängliga uppgifter, är att ingen av de sökande tillräckligt har visat att kommissionen har ett utomobligatoriskt ansvar. Kommissionen angav särskilt att det inte förelåg någon tillräckligt allvarlig överträdelse av en rättsregel som syftar till att ge enskilda rättigheter (jämför punkt 21). Kommissionen anser därför att ett utflöde av resurser som härrör från dess godkännandebeslut är ytterst osannolikt. Kommissionen angav vidare att ingen av sökandena kan ha lidit skada, eftersom alternativet till resolution skulle ha varit ett insolvensförfarande enligt nationella bestämmelser. Alla aktieägare eller borgenärer som skulle ha behandlats bättre vid ett normalt insolvensförfarande kommer att kompenseras inom ramen för det pågående förfarandet för tillämpning av principen "inte sämre villkor för borgenär" (se punkterna 34–37). Kommissionen förklarade därför, på grundval av sin omfattande erfarenhet, att den finansiella risk som skulle kunna uppkomma genom dessa mål är ytterst liten.

⁽⁴¹⁾ Artikel 85.3 i SRM-förordningen.

⁽⁴²⁾ Beslut av Gemensamma resolutionsnämndens överklagandepanel den 13 augusti 2018 i ärende 04/18, punkt 16.

⁽⁴³⁾ Detta kan bero på omklassificering av en bank som "mindre betydande" eller "betydande" eller indragning av en banklicens.

⁽⁴⁴⁾ Meroni-doktrinen, fastställd genom målen 9/56 och 10/56, Meroni & Co, Industrie Metallurgiche mot Höga myndigheten, [1957–1958] REG I 33 och mål C-270/12, Förenade kungariket mot Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, [ECLI:EU:C:2014:18].

⁽⁴⁵⁾ Artikel 18.7 i SRM-förordningen.

⁽⁴⁶⁾ Godkännande av resolutionsordningen för Banco Popular Español, SA (BPE).

⁽⁴⁷⁾ I endast ett av dessa 30 mål är kommissionen den enda svaranden.

58. Baserat på granskningen av urvalet fann vi att vissa sökande har hävdade att de nödvändiga villkoren för ett utomobligatoriskt ansvar från EU:s sida har uppfyllts. Vi noterar att det är komplicerat att i detta läge göra några förutsägelser med tanke på att den rättsliga ramen för resolutioner är relativt ny och skapar ett komplext, specifikt och helt nytt rättssystem. Vi fann dock inga bevis som skulle kunna motsäga den bedömning som kommissionen gjort.

59. Förutom de mål som rör resolutionen av BPE är kommissionen föremål för två domstolsärenden som rör förhandsbidrag till den gemensamma resolutionsfonden. I båda fallen är kommissionen svarande tillsammans med Gemensamma resolutionsnämnden. Ett mål är under behandling i tribunalen, medan det andra är ett förhandsavgörande som är anhängigt vid domstolen. Vi instämmer i kommissionens bedömning att det inte är nödvändigt att redovisa ansvarsförbindelser för dessa mål.

60. Vi noterar att kommissionens rättstjänst har ett lämpligt förfarande för att bedöma sannolikheten med avseende på varje enskilt rättsfall och ange skäl och stödjande argument. Förfarandet ger räkenskapsföraren de bedömningar som krävs för att redovisa eventuella ansvarsförbindelser eller avsättningar i samband med rättsfall.

Del III: Rådets ansvarsförbindelser

61. Vi har mottagit ett skriftligt uttalande från rådets räkenskapsförare som uppger att rådet den 31 december 2018 inte hade några ansvarsförbindelser som uppkommit till följd av rådets utförande av sina uppgifter enligt SRM-förordningen.

62. Kommissionen kan på grundval av sin bedömning invända mot en resolutionsordning som föreslagits av Gemensamma resolutionsnämnden. Om invändningen rör kriteriet om allmänintresse eller kräver en väsentlig ändring av användningen av den gemensamma resolutionsfonden, måste kommissionen lägga fram ändringsförslaget för rådet (se punkt 55). Hittills har rådet inte varit delaktigt i några resolutionsbeslut. Rådet var dock föremål för ett rättsfall avseende BPE i slutet av 2017. Ärendet avvisades 2018 i den mån det riktade sig till rådet ⁽⁴⁸⁾. Därför uppstår inga ansvarsförbindelser för rådet.

SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

63. Vi noterar att alla prognoser i detta skede avseende utgången av de rättsliga förfarandena mot Gemensamma resolutionsnämnden, kommissionen och rådet kompliceras av det faktum att den rättsliga ramen för resolutioner är relativt ny och skapar ett komplext, specifikt och helt nytt rättssystem. Vi fann dock inga bevis som skulle kunna motsäga de bedömningar som gjorts av Gemensamma resolutionsnämnden, kommissionen och rådet angående eventuella ansvarsförbindelser som uppstått till följd av utförandet av deras uppgifter enligt SRM-förordningen (se punkterna 26, 46, 58, 59 respektive 62). Vi har dock funnit vissa brister som kräver ledningens uppmärksamhet.

64. När det gäller de slutliga räkenskaperna för 2018 bedömde Gemensamma resolutionsnämndens rättstjänst att sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska resurser till följd av de pågående BPE-målen var "ytterst liten", och nämnden redovisade inte några ansvarsförbindelser. Bedömningen av sannolikheten som "ytterst liten" stöddes dock inte av några skäl eller stödjande argument (se punkt 25). Som jämförelse bedömde kommissionen sannolikheten i samband med enskilda rättsliga förfaranden och angav skälen för sin bedömning (se punkt 60).

Rekommendation 1

Intern bedömning av sannolikheten för ett utflöde av resurser

Vid bedömning av sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska resurser till följd av rättsliga förfaranden bör Gemensamma resolutionsnämnden lägga fram lämpliga skäl och stödjande argument i varje enskilt fall.

Tidsram: Redovisningen av Gemensamma resolutionsnämndens räkenskaper för 2019

65. Jämfört med tidigare år har Gemensamma resolutionsnämnden förbättrat sin redovisning av ansvarsförbindelser i samband med förhandsbidrag till fonden. Nämnden har anpassat sin metod för att tillhandahålla en mer exakt uppskattning av de ansvarsförbindelser som uppstår till följd av rättsfall som rör förhandsbidrag (se punkt 46).

⁽⁴⁸⁾ Tribunalens beslut (åttonde avdelningen) av den 14 juni 2018 – Cambra Abaurrea mot parlamentet m.fl. (mål T-553/17).

66. Det råder dock fortfarande osäkerhet kring effekterna av de rättsliga förfarandena på nationell nivå och EU-nivå (se punkt 42). I avsaknad av rättslig säkerhet har Gemensamma resolutionsnämnden förbättrat sin interna kontrollram för övervakning av nationella mål. Tre av de fyra berörda nationella resolutionsmyndigheterna informerade dock Gemensamma resolutionsnämnden om att de inte kunde bedöma sannolikheten för ett utflöde av resurser till följd av nationella förfaranden mot de nationella resolutionsmyndigheternas beslut om förhandsbidrag. Trots att dessa tre nationella resolutionsmyndigheter uppgav att de inte kunde bedöma sannolikheten, redovisade Gemensamma resolutionsnämnden inga ansvarsförbindelser till följd av dessa mål (se punkterna 44 och 45).

Rekommendation 2

Redovisning av ansvarsförbindelser i samband med nationella mål

Om sannolikheten för ett utflöde av resurser till följd av rättsliga förfaranden mot förhandsbidrag inte kan uppskattas, kan ett utflöde inte uteslutas och en ansvarsförbindelse bör redovisas.

Denna rekommendation kan komma att utvecklas med avseende på rättsliga förfaranden (se punkt 42).

Tidsram: Redovisningen av Gemensamma resolutionsnämndens räkenskaper för 2019

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Alex Brenninkmeijer som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 12 november 2019.

För revisionsrätten
Klaus-Heiner LEHNE
Ordförande

—

BILAGA

Uppföljning av förra årets rekommendationer

År	Rekommendation	Status	Närmare detaljer
2017	Gemensamma resolutionsnämnden bör upprätta en detaljerad vägledning för redovisning. Redovisningsvägledningen bör även omfatta avsättningar för rättgångskostnader.	Har genomförts	Gemensamma resolutionsnämnden har fastställt en intern redovisningsvägledning som bygger på relevanta standarder.
2017	Nämnden bör införa ett lämpligt förfarande med ett it-system som säkerställer att alla typer av ansvarsförbindelser redovisas och rapporteras korrekt. De nationella resolutionsmyndigheterna bör ha tillgång till detta it-system så att de kan bokföra ansvarsförbindelser på motsvarande sätt.	Har genomförts	Nämnden har ännu inget specifikt it-system, utan har i stället inrättat ett internt kontrollsystem för att säkerställa att informationen från de nationella resolutionsmyndigheterna är tillräcklig och adekvat.
2018	På grund av det ökade antalet överklaganden och rättsprocesser som kan ge upphov till ansvarsförbindelser och ärendenas komplexitet upprepar revisionsrätten sin rekommendation från förra årets rapport. Nämnden bör slutföra och godkänna utkastet till vägledning för redovisning. Vägledningen för redovisning bör tillämpas i sin helhet för 2018 års räkenskaper och bör omfatta avsättning för eller redovisning av rättgångskostnader.	Har genomförts	Gemensamma resolutionsnämnden har godkänt och tillämpat sin redovisningsvägledning för administrativa överklaganden och domstolsärenden.
2018	Baserat på tillgängliga uppgifter såsom kvantifierbara anspråk, domstolsavgöranden och historiska uppgifter bör Gemensamma resolutionsnämnden och kommissionen noggrant bedöma situationen på nytt inför 2018 års räkenskaper. Denna bedömning bör göras i enlighet med EU:s redovisningsregel nr 10 om avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar.	Har genomförts	Gemensamma resolutionsnämnden har anpassat sin metod för att tillhandahålla en mer exakt uppskattning av de ansvarsförbindelser som uppstår till följd av rättsfall som rör förhandsbidrag. Kommissionen bedömde sina ansvarsförbindelser på grundval av tillgänglig information. Det finns dock fortfarande ingen relevant rättspraxis för de specifika målen.
2018	I enlighet med normerna för intern kontroll bör Gemensamma resolutionsnämnden inrätta lämpliga förfaranden och kontroller för att säkerställa att den information som mottas från nationella resolutionsmyndigheter är riktig, fullständig och lämnas i tid. Dessutom bör nämnden se till att det finns en tillfredsställande verifieringskedja, så att revisionsrätten kan utföra sina obligatoriska granskningsuppgifter.	Har genomförts	Nämnden har gett de nationella resolutionsmyndigheterna tillräcklig vägledning och lämpliga mallar för att bedöma de aktuella riskbeloppen.

GEMENSAMMA RESOLUTIONSNÄMNDENS SVAR**Revisionens omfattning och inriktning samt revisionsmetod**

11. SRB har gett revisionsrätten tillgång till alla begärda handlingar. Vi diskuterar gärna arbetssättet med revisionsrätten framöver, men vill påpeka att revisionsrätten inte är på jämställd fot med SRB:s personal eller externa rådgivare och att det bör finnas tillräckliga mekanismer för att skydda konfidentiella uppgifter.

Slutsatser och rekommendationer*Rekommendation 1*

SRB godtar denna rekommendation. Vid sin interna bedömning av fallen kommer SRB att lägga fram lämpliga skäl och stödjande argument, i tillämpliga fall uppdelat på kategorier.

Rekommendation 2

SRB godtar rekommendationen om att redovisa en ansvarsförbindelse i de fall där ingen tillförlitlig uppskattning av utgången kan göras.

Allteftersom de pågående rättsliga förfarandena fortskrider kommer det dock att bli mindre och mindre vanligt att sannolikheten för utflödet inte kan bedömas tillförlitligt.

KOMMISSIONENS SVAR

Kommissionen har tagit del av revisionsrättens rapport.

RÅDETS SVAR

53. Inga ansvarsförbindelser i enlighet med artikel 92.4 i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen har under rapporteringsåret 2018 registrerats i årsredovisningen för Europeiska unionens råd och Europeiska rådet.

GRANSKNINGSTEAM

I enlighet med artikel 92.4 i förordning (EU) nr 806/2014 om inrättandet av den gemensamma resolutionsmekanismen ska revisionsrätten varje år rapportera om eventuella ansvarsförbindelser som uppstår till följd av Gemensamma resolutionsnämndens, kommissionens och rådets utförande av sina uppgifter enligt den förordningen.

Denna rapport producerades av revisionsrättens avdelning IV marknadsreglering och en konkurrenskraftig ekonomi, där ledamoten Alex Brenninkmeijer är ordförande. Revisionsarbetet leddes av ledamoten Ildikó Gáll-Pelcz med stöd av Zoltán Lovas (kanslichef), Joanna Metaxopoulou (direktör), Zacharias Koliass (förstechef), Matthias Blaas (uppgiftsansvarig), Shane Enright och Carlos Soler Ruiz (revisorer) och Andreea-Maria Feipel-Cosciug (juridisk rådgivare).

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV